

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **H. S.M. D.**
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. října 2018, č. j. OAM-232/ZA-ZA11-K10-2018, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. října 2018, č. j. OAM-232/ZA-ZA11-K10-2018, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

2. Žalobce se následně včas podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Namítal, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany byl jako účastník zkrácen na svých právech, jelikož žalovaný měl porušit § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), § 50 odst. 4 správního řádu, jelikož žalovaný nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedl žalovaný dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení informací o zemi původu žalobce. Ten poukazoval na skutečnost, že je v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu jeho náboženství. Měl za to, že by mu svědčilo minimálně udělení doplňkové ochrany, ale zejména žádal o udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu.
3. Tyto závěry podpořil konstatováním událostí, které jej vedly k opuštění vlasti. Soud pouze shrnuje, že se jednalo zejména o výhrůžky radikálních islamistů, neboť žalobce odmítl konvertovat k islámu a nepřijal nabídku spolupráce s tzv. Islámským státem. Žalovaný neměl azylový příběh žalobce dostatečně reflektovat v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Otázka pronásledování žalobce nebyla uspokojivě odůvodněna, i ve vztahu k výpovědím, které žalobce poskytl v průběhu pohovoru k žádosti o vydání mezinárodní ochrany. Žalovaný se dále nezabýval efektivitou policejních složek v zemi jeho původu a měl naprosto opomenout fakt, že i po zatčení jednoho z agresorů, který vůči žalobci vystupoval, výhrůžky směřované proti němu neustaly. Žalovaný měl dále dojít k nesprávnému závěru o situaci v zemi původu žalobce. Závěry o tom, že tzv. Islámský stát byl „úplně poražen“ dle žalobce neodpovídají realitě. V napadeném rozhodnutí nebylo také žalovaným postaveno na jisto, z čeho dovozuje, že se pronásledování žalobce v budoucnu již nebude opakovat.
4. O žalobě proti shora citovanému rozhodnutí nejprve rozhodl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 15. 10. 2019, č. j. 30 Az 34/2018-114, kterým žalobu zamítl. Tento rozsudek byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2021, č. j. 6 Azs 236/2019-73. Nadepsanému krajskému soudu v něm bylo vytknuto, že v řízení před soudem porušil ust. čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož nedostatečně zohlednil zmocněncem žalobce předkládanou zprávu EASO z června 2019 a také ji neprovedl řádně jako důkaz listinou. V rozporu s obsahem této zprávy a tvrzeními žalobce aproboval závěry žalovaného, aniž by se s obsahem zprávy a žalobními námitkami náležitě vypořádal. Dále měli žalovaní i krajský soud chybně zhodnotit věrohodnost žalobce a jeho výpovědi, resp. své pochybnosti o jeho věrohodnosti neměli přesvědčivě odůvodnit. Žalovanému bylo nadto vytknuto, že nesprávně zhodnotil intenzitu již prožitých útrap žalobce, přičemž ji nevyhodnotil jako dostatečně vysokou pro udělení mezinárodní ochrany. Tyto závěry poté převzal krajský soud, ačkoliv Nejvyšší správní soud (jak podotkl ve shora citovaném rozsudku ze dne 12. 5. 2021, č. j. 6 Azs 236/2019-73) je toho závěru, že proběhlé útoky na žalobce již dosahují intenzity předpokládané směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o

jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále také tzv. „kvalifikační směrnice“) pro udělení mezinárodní ochrany. Tato skutečnost nebyla v žalovaném rozhodnutí reflektována, přičemž pochybení správního orgánu (a pot. i nadepsaného soudu) se vztahovalo zejména nesprávnému zhodnocení azylově relevantních důvodů, pro které původci pronásledování útoky na žalobce páchali, dle názoru obsaženého v citovaném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se pravděpodobně mohlo jednat o odlišné náboženské vyznání žalobce a původců pronásledování. Nedostatečně byla zohledněna i problematika možnosti vnitřního přesídlení žalobce.

5. Krajský soud na základě shora uvedeného celou věc znovu přezkoumal a vyhodnotil ji tak, jak uvedeno níže.

II. Replika žalobce

6. Dne 20. 8. 2021 obdržel krajský soud repliku žalobce, jež reagovala na shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2021, č. j. 6 Azs 236/2019-73. Žalobce v ní, prostřednictvím svého zástupce, shrnul zásadní skutečnosti, které vedly Nejvyšší správní soud ke zrušení rozsudku krajského soudu v projednávané věci (srov. viz výše) a se závěry vyplývajících z tohoto rozhodnutí se plně ztotožnil. Vyslovil dále názor, že vady, které byly citovaným rozsudkem vytknuty, nelze odstranit v řízení před soudem a doplnil, že náleží žalovanému, aby po zrušení jeho rozhodnutí doplnil a zjistil náležitě skutkový stav. Měl by činit další kroky k tomu, aby mohl o věci rozhodnout, majíc na zřeteli závazný právní názor vyslovený v projednávané věci Nejvyšším správním soudem.
7. Žalobce dále odkázal na všechna svá tvrzení a podání, které již v dané věci učinil a setrval na svém názoru, že mu v zemi původu hrozí i nadále pronásledování a vážná újma z důvodu adresného napadání a vyhrožování ze strany stoupenců tzv. Islámského státu. To může být vykládáno nejen jako projev politického názoru, ale rovněž jako projev nesouhlasu s odlišným náboženským vyznáním žalobce.
8. Podotkl dále, že z aktuálních zpráv o zemi původu přitom nevyplývá žádné podstatné zlepšení bezpečnostní situace v Iráku. V tomto směru poukázal v první řadě na zprávu EASO – Country Guidance Iraq 2021, z níž mimo jiné vyplývá, že mezi lednem 2019 a červencem 2020 byly zaznamenány zvýšené aktivity Islámského státu v mnoha oblastech Iráku, kdy aktuálně může být v této zemi již na 14 000 bojovníků a podporovatelů Islámského státu. V oblastech pod kontrolou Islámského státu byl zaveden paralelní soudní systém založený na právu sharia.
9. Žalobce uzavřel a má za to, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, neboť mu pro případ návratu do vlasti hrozí přiměřená pravděpodobnost pronásledování z důvodu jeho náboženského vyznání a (přisuzovaného) politického názoru. Je toho názoru, že může rovněž čelit reálnému riziku vážné újmy ve formě mučení či nelidského a ponižujícího zacházení a ve formě nerozlišujícího násilí v ozbrojeném konfliktu. Dodal, že všechny tyto skutečnosti již prokázal věrohodnou výpovědí a vyplývají rovněž z relevantních zpráv o zemi původu. Trvá proto na tom, aby bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno a vráceno k novému projednání.

III. Jednání soudu

10. Po zahájení jednání seznámil soudce přítomné s podstatnými okolnostmi projednávané

věci. Shrnutí přitom zejména obsah rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2021, č. j. 6 Azs 236/2019-73, kterým byl zrušen předchozí rozsudek zdejšího soudu ve věci, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Rovněž seznámil účastníky s procesním průběhem řízení před krajským soudem po vrácení věci. Konstatoval, že k výzvě krajského soudu podal v projednávané věci písemné vyjádření pouze žalobce (pozn. soudu, založeno na č. l. 155-156). Žalovaný se již k věci písemně nevyjadřoval.

11. Následně právní zástupce žalobce odkázal na obsah svých podání, která ve věci učinil, vyzdvihl zejména repliku ze dne 20. 8. 2021 a zopakoval, že se zcela ztotožňuje se závěry vyslovenými ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu týkajícími se projednávané věci. Přestřel názor, že výtky, které Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku ve vztahu k rozhodnutí žalovaného specifikoval, nelze v plném rozsahu napravit v řízení před krajským soudem a z tohoto důvodu by měl soud bez dalšího žalobnímu návrhu vyhovět. Přesto z opatrnosti dále trval na svých návrzích na provedení důkazů zprávami organizace EASO, a to minimálně té nejnovější, kterou označil v uvedené replice.
12. Pověřená pracovnice žalovaného se již k věci vyjádřit nechtěla, doplnila, že žádné další návrhy na doplnění dokazování nemá.
13. Soudce následně ohledně návrhů žalobce na doplnění dokazování rozhodl tak, že tyto důkazy provedeny před soudem nebudou. Vysvětlil, že tak neučinil nikoliv proto, že by je snad shledal irelevantními pro posouzení dané věci. Právně naopak, navržené důkazy relevanci pro posouzení dané věci bezpochyby mají. Upozornil ovšem na jejich rozsah a dodal, že ve věci bude nadto vhodné provést i další důkazy vztahující se k současným poměrům v zemi původu žalobce. Soud je ale toho názoru, že pokud by všechny důkazní prostředky, které žalobce navrhoval, provedl, nahrazoval by tímto postupem již činnost rozhodujícího správního orgánu, a to v rozporu se zásadou subsidiarity správního soudnictví. Ostatně v tomto směru se neslo i vyjádření zástupce žalobce obsažené ve shora vymezené replice.
14. V závěrečném návrhu zástupce žalobce odkázal na žalobní petit, náhrady nákladů řízení se strana žalující vzdala. Pověřená pracovnice žalovaného navrhla zamítnutí žaloby, náhrady nákladů řízení se rovněž vzdala.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s.ř.s.
16. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
17. Žalobce byl dne 8. 3. 2018 transferován ze Spolkové republiky Německo do České republiky v rámci tzv. Dublinského řízení a zde také požádal o udělení mezinárodní ochrany. Následně dne 14. 3. 2018 poskytl žalobce první údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce uvedl, že se narodil a zároveň posledním městem, v němž pobýval před odchodem z vlasti, bylo město K., v Iráku, národností (etnickou příslušností) je Kurd, je svobodný a bezdětný. Svůj cestovní doklad zaslal zpět do vlasti, jelikož se údajně bál, aby tam nebyl znovu deportován. Žalobce vyznává náboženské přesvědčení Zerdüs (pozn. soudu - v jeho občanském průkazu ale je uvedeno náboženství islám - viz č. l. 13 a 14 správního spisu). Žalobce dále sdělil, že není členem žádné

politické strany nebo skupiny, nikdy se politicky neangažoval a o politiku se nijak nezajímá. Doplnil, že v Iráku byl naposledy dne 16. 4. 2017. Odletěl z města E., kam se z K. dopravil osobním automobilem. Letěl do Vídně a z tohoto místa poté odjel do Spolkové republiky Německo (dále také jen „Německo“). V Německu má strýce, který ho tam z Vídně dovezl. Žalobce poté uvedl, že disponoval českým turistickým vízem, které si zařídil již v Iráku ve městě E., a to na tamější české ambasádě za cenu asi 10 000 USD. Žalobce před tím na území Evropské unie nikdy nebyl a dokonce podotkl, že se jedná o jeho první opuštění Iráku vůbec. Žalobce již v minulosti požádal o udělení mezinárodní ochrany v Německu. Cítí se být zdrav a nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby. K důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že poté, co dostudoval IT techniku v Iráku, za ním měl dojít jeden profesor z jeho školy (cca prosinec 2016). Ten mu také měl nabídnout spolupráci s tzv. Islámským státem, právě díky jeho nadání a zkušenostem s výpočetní technikou. Žalobce sdělil, že tuto nabídku odmítl i z důvodu, že nevěří v islám. To mělo profesora naštvat a žalobce měl dostat týden na to, aby svou odpověď přehodnotil. Žalobce i přes to nabídku odmítl a od té doby se potýkal s telefonickými výhružkami. Po nějakém čase se žalobce měl s osobou učitele znovu setkat a znovu jeho nabídku na spolupráci s tzv. Islámským státem odmítnout. Žalobci mělo být vyhrožováno setnutím hlavy. Po dvou dnech od tohoto setkání měl být žalobce přepaden dvěma osobami na ulici a pořezán (zřejmě sklem). Žalobce se následně obrátil na policii, která výše zmíněného učitele na počátku roku 2017 zatkla. Přesto výhružky pokračovaly. Žalobce hned týden po napadení začal bydlet u svého strýce, ale i tam mu bylo vyhrožováno. Proto se rozhodl odjet ze země pryč.

18. Se žalobcem byl následně dne 14. 3. 2018 proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V jeho průběhu žalobce více popsal svou životní situaci a sdělil, že žil pouze ve městě K., a to i ve chvíli, kdy bydlel u svého strýce kvůli výhružkám. V Iráku nemá žádný nemovitý majetek, dva strýce má v Německu a v Iráku zůstala jeho matka, sestra otec i bratr. Otec je učitel a matka je úřednicí. Bratr a sestra jsou studenti. Hlavním impulzem pro opuštění vlasti bylo napadení na začátku roku 2017. V průběhu ledna 2017 již žalobce méně vycházel z domu, a to včetně chození do práce. Výhružky neustávaly (vždy jen v telefonické rovině). O zadržení učitele byl žalobce informován policií. Útočníci se také měli nechat slyšet, že žalobce napadli právě proto, že před tím tohoto učitele policii udal. Tito muži také měli se žalobcem sedět v prosinci v kavárně. Proto je také šel žalobce hned po útoku udat na policii, identifikoval je a policie mu přislíbila, že situaci začne řešit. Žalobce policii také oznámil, že je mu telefonicky vyhrožováno a že osoby používají různá telefonní čísla. Žalobce neví, proč si nezkusil změnit své telefonní číslo a má za to, že by na jeho nové číslo přišli a stejně by mu vyhrožovali. Žalobce doplnil, že další kontakty nebo vazby s tzv. Islámským státem nemá. Žalobce dále sdělil, že mohl jet bezvízově do Turecké republiky, ale to nechtěl, chtěl cestovat za strýcem do Německa. O mezinárodní ochranu v Rakousku nepožádal rovněž proto, že v tomto státě nikoho neznal, chtěl za strýcem do Německa. V České republice nemá žádné vazby. Poslední telefonické výhružky proběhly asi dva dny před odjezdem žalobce z jeho vlasti. V Německu žalobce vyhodil svou starou SIM kartu a opatřil si německou – výhružky ustaly. K životu v Iráku následně žalobce doplnil, že neměl nikdy potíže s policií, soudy ani armádou, nikdy nebyl trestně stíhán ani uvězněn. Nedávno zaslechl, že na K. útočil Islámský stát a jsou tam šíitské milice. Tyto informace získal od otce, s nímž si telefonuje. V jiném městě by dle názoru žalobce nemohl žít, jelikož tzv. Islámský stát je dle jeho slov: „*v celém Iráku*“. K náboženství Zerdüš žalobce

vedl, že konvertoval na začátku roku 2016, je to původně kurdské náboženství, které se jmenuje po svém hlavním prorokovi. Bůh se jmenuje Šahura, satan se nazývá Ahrimen. Příslušníci této víry se modlí pouze sami, neexistují modlitby, rituál je pouze v případě přijetí nového člena víry. K takto pozdnímu konvertování se žalobce uchýlil proto, že tuto víru považuje za původní kurdskou víru. Žalobce by rád pokračoval v Evropě ve studiu, našel si zde práci a založil rodinu.

19. Dne 18. 9. 2018 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a případně je doplnit. Žalobce této možnosti nevyužil, žádné doplnění nenavrl. Pouze uvedl, že se jedná o věrohodné zdroje informací.
20. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z žalobcovy výpovědi, jím doložených materiálů (např. informace k jeho občanskému průkazu), a dále informací shromážděných žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku, jako například Informace OAMP, Situace v zemi- Politická a bezpečnostní situace, vnitřně vysídlené osoby, návraty, současný vývoj ze dne 1. 6. 2018, Informace OAMP: Bezpečnostní a politická situace v zemi – stav: březen 2018 ze dne 6. 3. 2018, Výroční zprávy Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, Výroční zprávy Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie o lidských právech a demokracii za rok 2016 – kapitola VI: prioritní země z hlediska lidských práv- Irák ze dne 20. 7. 2017, Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2018 z ledna 2018, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) – Irák: Relevantní informace o zemi původu pro vyhodnocení dostupnosti alternativy vnitřního útěku nebo přesídlení (IFA/IRA) ze dne 12. 4. 2017, Informace ČTK: Irák ohlásil konečnou porážku Islámského státu na svém území ze dne 9. 12. 2017, Informace ČTK: Řadu měsíců po osvobození Mosulu se stále pohřešuje 11 000 lidí ze dne 11. 3. 2018, Informace ČTK: Američtí vojáci zůstanou v Iráku, dokud se země nestabilizuje ze dne 19. 8. 2018 a Informace MZV ČR, č. j. 98835/2015-LPTP (Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí) ze dne 23. 6. 2015. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
21. Žalobce poté v průběhu prvního řízení před krajským soudem doložil zprávu EASO z června 2019 a v průběhu druhého řízení před krajským soudem dále doplnil zprávu EASO – Country Guidance Iraq 2021, které poskytují obsáhlé a zcela aktuální informace o zemi původu žalobce. Na základě takto zjištěných skutečností se soud uchýlil k následujícímu právnímu hodnocení projednávané věci.
22. Žalobce žalobou brojil nejen proti neudělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, ale i ustanovení § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Je toho názoru, že mu v zemi hrozí pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, zejména pak kvůli jeho náboženství. V případě návratu do vlasti by čelil nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti.
23. Krajský soud již v úvodu předesílá, že pro správné vyhodnocení situace žalobce, ač již ve vztahu k možnému udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, či ochrany doplňkové, je zcela na místě, aby správní orgán zjistil skutkový stav věci náležitým způsobem, jak vyplývá z ustanovení V § 50 odst. 1 až 4 správního řádu, které stanovuje, že:

- (1) Podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.
- (2) Podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Jestliže to nemůže ohrozit účel řízení, může na požádání účastníka správní orgán připustit, aby za něj podklady pro vydání rozhodnutí opatřil tento účastník. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatrování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.
- (3) Správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.
- (4) Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
24. Dle § 68 odst. 3 správního řádu v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
25. Krajský soud shrnuje, že ze shora uvedeného vyplývá, že povinnost opatřit dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí náleží zejména správnímu orgánu, který konkrétně v řízení o udělení mezinárodní ochrany reflektuje aktuální situaci v zemi původu žalobce, a to ve vztahu k dílčím individuálním aspektům, které se s každým jednotlivým azylovým případem vytváří. Na správní orgán je proto kladena povinnost, aby vždy relevantně vyhodnotil aktuální situaci v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k jeho výpovědi.
26. Žalovaný však v tomto pochybil. Ačkoliv vyhodnotil, že ve výpovědích žalobce jsou určité rozpory, nečinil kroky k vyjasnění celé situace a v odůvodnění napadeného rozhodnutí toliko upozorňoval na podklady, které si k věci sám opatřil. Výpověď samotného žadatele o udělení mezinárodní ochrany lze ovšem považovat v řízení o udělení mezinárodní ochrany za zcela stěžejní. Soud má, ve shodě se závěry učiněnými Nejvyšším správním soudem, za to, že žalovaný v tomto směru nepostupoval eurokonformním způsobem, když při aplikaci citovaných ustanovení zákona o azylu nezohlednil požadavky vyplývající z čl. 4 „kvalifikační směrnice“ a násl. Správní orgán by měl dle judikatury Nejvyššího správního soudu zajistit všechny důkazy nezbytné pro řádné posouzení skutkového stavu a v případě pochybností rozhodnout ve prospěch žalobce. Je také na správním orgánu, aby případně vyvrátil pravdivost tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu a tyto závěry dostatečně odůvodnil. Tak tomu ale v projednávaném případě nebylo, jak již soud upozornil shora. V dalším řízení před žalovaným je proto na místě, aby správní orgán dostatečným způsobem vyjasnil nepřesnosti a jiné nuance, které v průběhu pohovoru se žadatelem o mezinárodní ochranu – žalobcem učiněným v průběhu řízení před správním orgánem vznikly.
27. Krajský soud dále upozorňuje, že i na soudy je v tomto ohledu kladena povinnost zajistit, aby ve smyslu čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice účinný opravný prostředek

obsahoval úplně a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU. Jak již bylo krajskému soudu vytknuto ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu, v projednávaném případě nebyl zcela zohledněn důkazní prostředek, který žalobce předložil, jelikož ten nebyl v řízení před soudem řádně proveden.

28. Krajský soud se ani při opakovaném jednání ve věci ovšem k provedení navrhaného důkazního prostředku a pot. i důkazního prostředku nového neuchýlil. Soud k tomu poznamenává, že správní soudnictví je sice ovládáno zásadou plné jurisdikce, jsou-li ovšem nedostatky při zjištění skutkového stavu věci správním orgánem takového rozsahu, že jejich odstranění by znamenalo nahrazovat činnost správního orgánu soudem, jednal by v rozporu se zásadou subsidiarity správního soudnictví (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 As 161/2016-21). Za této situace je na místě uložit tuto povinnost správnímu orgánu ve zrušujícím rozsudku, což je i příklad projednávané věci.
29. Krajský soud je toho názoru, že vady řízení, které v průběhu správního i soudního řízení nastaly, lze odstranit pouze v řízení před správním orgánem. Důkazy, které žalobce předkládá, jsou nadto zjevně obsáhlého charakteru, a některé obsahují i zcela nové informace a skutečnosti o zemi původu žalobce, které jsou od informací, s nimiž soud pracoval v roce 2019 (kdy o věci rozhodoval poprvé), odlišné. Soud v tomto upozorňuje i na závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 1 Azs 203/2021 - 34: *„Nejvyšší správní soud nepopírá, že v řadě svých dřívějších rozhodnutí (z nichž v napadeném rozsudku vycházel i městský soud) poukázal na postupně se zlepšující bezpečnostní situaci v Iráku v souvislosti s porážkou tzv. Islámského státu. Přitom poukázal na skutečnost, že jakkoliv jsou poměry v této zemi i nadále složité, nejisté a do jisté míry nestabilní, nelze již hovořit o tzv. totálním konfliktu, který by představoval nebezpečí pro každou osobu vyskytující se na daném území (viz např. rozsudek ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018-38, či usnesení ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 Azs 46/2019-59, ze dne 26. 6. 2019, č. j. 10 Azs 135/2019-31, ze dne 4. 10. 2019, č. j. 4 Azs 299/2019-47, či několik dalších). Nejnovější judikatura však již odráží opětovné zhoršení bezpečnostní situace v Iráku (zejména v druhé polovině roku 2019) a upozorňuje na potřebu vycházet z pokud možno co nejaktuálnějších zdrojů. To tím spíše, že se jedná o tak neklidnou zemi, jakou je právě Irák (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2021, č. j. 6 Azs 390/2020-25, či usnesení ze dne 3. 12. 2020, č. j. 10 Azs 327/2020-24).“*
30. Soud zastává názor, že nejen ve světle shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu navržené důkazy relevanci pro posouzení dané věci bezpochyby mají. Právě i kvůli nastíněné stále se zhoršující situaci v zemi původu žalobce je třeba požadovat po správním orgánu, aby vzal tyto informace v potaz a vhodně doplnil do správního spisu i další aktuální a odpovídající materiály, které umožní projednávanou věc posoudit zcela komplexně a *ex nunc*. Žalobce upozorňoval na zcela zásadní informace týkající se posledního místa jeho bydliště – města Kikrúk, je proto na správním orgánu, aby se poměry v místě posledního bydliště žalobce relevantně zabýval a posoudil je ve vztahu k jeho předchozím výpovědím, pot. jeho eventuálním dalším vyjádřením.
31. Žalovanému nelze klást k tíži, že poměry v zemi původu se částečně odchýlily od těch, které bral v potaz při rozhodování o možnosti udělení mezinárodní ochrany v předmětné věci. Již v průběhu řízení měl ovšem řádně vyhodnotit otázku věrohodnosti žalobce a s tím spojenou intenzitu útrap, kterým měl ten v zemi původu čelit. Za této

situace je proto třeba, aby žádost žalobce byla posouzena znovu a komplexně, a to nejen ve vztahu k objasnění skutečností, které podával a vysvětloval sám žalobce již v pohovorech navazujících na jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany, ale zejména pak ohledně nových skutečností, které je třeba s azylovým případem žalobce provázat. Je na žalovaném, aby zhodnotil intenzitu již prožitých útrap žalobce, majíc na zřeteli závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu v předmětné věci, které jsou pro něj v tomto závazné. Zejména je na místě, aby se správní orgán přezkoumatelným způsobem zabýval otázkou možného udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.

32. Krajský soud nemohl jinak, než žalobou napadené rozhodnutí zrušit pro vady řízení. Žalovaný se zabýval nedostatečně otázkou nevěrohodnosti žalobce, přičemž z důvodu automatické premisy jeho nevěrohodnosti nevzal za základ napadeného rozhodnutí relevantní skutková zjištění ohledně některých aspektů posuzované věci. (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Soud současně vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude žalovaný právními názory vyslovenými krajským soudem v tomto rozsudku vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
33. V dalším řízení tak žalovaný odstraní nedostatky, které mu tímto rozsudkem krajský soud vytkl. Zejména doplní spisový materiál o aktuální informace o zemi původu žalobce, přičemž bude reflektovat i důkazní návrhy, které ten sám vznesl. Žalobci dá nadto možnost se k věci vyjádřit a vysvětlit skutečnosti, z nichž byla v předchozím řízení dovozována jeho nevěrohodnost. Zároveň bude klást důraz na to, aby nebylo opomenuto ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu a práva žalobce na seznámení se s kompletním spisovým materiálem byla zachována. Na základě řádně zjištěného skutkového stavu věci pak z toho vyplývající právní závěry žalovaný odůvodní přezkoumatelným způsobem splňujícím kritéria vymezená v § 68 odst. 3 správního řádu, přičemž bude vycházet ze závazného názoru, který byl vysloven v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2021, č. j. 6 Azs 236/2019-73.
34. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalobce, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, se náhrady nákladů řízení vzdal, a to nejen ve vztahu k řízení před krajským soudem, ale i Nejvyšším správním soudem, o čemž svědčí obsah soudního spisu. Soud proto rozhodl tak, jak ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozsudku je kasační stížnost nepřipustná; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.]. V tomto případě musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozsudku.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení

rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. října 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce